

MERA YÖNETMELİĞİ

Tarım ve Köyişleri Bakanlığından:

Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 31/07/1998

Yayımlandığı Resmi Gazete No: 23419

BİRİNCİ BÖLÜM : Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, 25/02/1998 ve 4342 sayılı Mera Kanunu ile 11/06/1998 tarihli ve 4368 sayılı Mera Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun'un uygulanmasının usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik, mera, yaylak ve kışlak alanları ile umuma ait çayır ve otlak alanlarını kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik 25/02/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu'nun; 31 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

a) Amenajman planı: Mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlaklardan en elverişli bir şekilde yararlanmanın sağlanması için, bakım, ıslah, otlatma, dinlendirme, tohumlama, ilave yemleme ve yapılması gereken benzeri işleri sıralayan uygulama planını,

b) Otlatma planı: Mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlakların düzenli bir şekilde otlatılması ile ilgili olarak otlatma mevsimini, otlatma kapasitesini, otlatma sistemini, otlatılacak hayvan cins ve miktarını, otlatmaya başlama ve son verme tarihleri gibi ayrıntıları belirleyen uygulama planını,

c) Islah: Mera, yaylak, kışlak il umuma ait çayır ve otlakların yem verimini ve kalite yönünden yükseltmek için sulama, gübreleme, zararlı ot mücadelesi, tohumlama ve benzeri biyolojik tekniklerle birlikte, otlatmayı ve kolaylaştırıcı tesislerin yapılması, toprak ve su muhafaza gibi çeşitli fiziksel ve teknik tedbirlerin alınarak uygulanmasını,

d) Göçer: Belirli bir otlatma alanına sahip olmayan, yılın her mevsiminde aile bireyleri ve hayvanları ile birlikte başka yerlere geçici olarak konaklayarak hayvancılık yapan insanları,

e) Mera, yaylak, kışlak ile umuma ait otlak ve çayır durum ve sınıfları: Mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlaklarda üzerinde bulunan iyi cins mera bitkilerinin ağırlık olarak bitki örtüsündeki yüzde miktarlarına dayanan bir sınıflandırma sistemini,

f) Çiftçi ailesi: Çiftçilik işlerini sürekli ve doğrudan doğruya yapan aileyi,

g) Aile: Bu Yönetmeliğin uygulanmasında karı-koca ve varsa reşit olmayan çocuklar ile reşit olup evli olmayan ve aile reisi ile birlikte oturan çocukları,

i) Fon:Mera Fonu'nu,

j) Komisyon ve Teknik Ekipler:Mera Kanunu'nun 6 nci maddesi uyarınca oluşturulan Komisyon ve Teknik Ekipleri

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM : Uygulama Esasları

Komisyon ve Teknik Ekiplerin Çalışma Esas ve Usulleri

Madde 5 - Kanun'un 6 nci maddesi uyarınca oluşturulan Komisyon ve Teknik Ekiplerde görev yapmak üzere kurumlarınca bir asil ve bir yedeği olmak üzere iki üye ismi bildirilir.

(Değişik fıkra: 25/04/2001 - 24383 S. R.G. Yön./1. md.)(* Komisyon, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile, Teknik Ekipler ise üye tam sayısının salt çoğunluğundan az olmamak kaydıyla yapılan işin niteliğine göre mesaisine ihtiyaç duyulan üyelerle toplanır. Yapılacak çalışmanın niteliğine göre teknik ekip başkanı tarafından çalışmaya katılacak kuruluş temsilcileri belirlenir. Toplantıya katılması mutlak gereken ancak katılmayan üyenin yerine kurumunca teklif edilen yedek üye katılır.

Komisyon ve Teknik Ekipler kararları toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğu ile alır.

Komisyon ve Teknik Ekipler açık oylama usulü ile karar alırlar. Her üye bir oy hakkına sahip olup, oyların eşitliği durumunda başkanın tarafı üstün sayılır.

Konu uzmanı ziraat mühendisinin Komisyona başkanlık ettiği toplantılarda, yerine Komisyona üye olarak yedeği olan ziraat mühendisi katılır.

Teknik Ekiplere, il veya ilçe müdürlüğünde görev yapan ve mera konusunda Bakanlıkça yetiştirilmiş ziraat mühendisleri başkanlık eder.

(Değişik fıkra: 25/04/2001 - 24383 S. R.G. Yön./1. md.)(* Komisyonlar, her haftanın son çalışma gününde toplanarak, Kanunla öngörülen görevlerle, tespit, tahdit ve tahsisle ilgili işlemleri görüşür ve gerekli kararları alır. Bu işlemler tamamlandıktan sonra veya iklim şartlarının çalışma imkanı vermediği dönemlerde komisyon, Kanunla verilen görevler çerçevesinde kararlar almak ve gerekli çalışmalar yapmak amacıyla, her ayın ortasında ve sonunda olmak üzere iki kez toplanır. Komisyon Başkanı gerekli durumlarda Komisyonu ayrıca toplantıya çağırabilir. Alınan kararlar, sürekli olarak tutulan bir karar defterine işlenir.

Teknik Ekipler tespit, tahdit ve tahsis işlemleri tamamlanıncaya kadar her gün; işlemlerin tamamlanmasından sonra, komisyonun belirleyeceği gün ve sürelerde çalışmalarına devam ederler.

NOT : (*) 25/04/2001 tarih ve 24383 sayılı R.G.de yayımlanan Yönetmeliğin 1. maddesi ile değiştirilen birinci ve yedinci fıkralar için Tarihçeye bakınız.

TARİHÇE : 1 - 25/04/2001 tarih ve 24383 sayılı R.G.de yayımlanan Yönetmeliğin 1. maddesi ile değiştirilen birinci ve yedinci fıkralar:

- Komisyon üye tam sayısının salt çoğunluğu ile, Teknik Ekipler ise üye tamsayısı ile toplanır. Toplantılara katılmayan üyenin yerine, kurumunca teklif edilen yedek üye katılır.

- Komisyonlar, her haftanın son çalışma gününde toplanarak, Kanunla öngörülen görevlerle, tespit, tahdit ve tahsisle ilgili işlemleri görüşür ve gerekli kararları alırlar. Bu işlemler tamamlandıktan sonra Komisyon, Kanunla verilen görevler çerçevesinde kararlar almak ve gerekli çalışmaları yapmak amacıyla, her ayın ortasında ve sonunda olmak üzere iki kez toplanır. Komisyon Başkanı gerekli durumlarda Komisyonu ayrıca toplantıya çağırabilir. Alınan kararlar, sürekli olarak tutulan bir karar defterine islenir.

Uygulama Normları

Madde 6 - Bu Yönetmeliğe göre yapılacak uygulamalarda dikkate alınacak normlar aşağıda gösterilmiştir.

a) (Değişik bent: 25/04/2001 - 24383 S. R.G. Yön./2. md.)(* Büyük baş hayvan birimi;

1 – Bir kültür ırkı süt ineği	1 Büyük Baş Hayvan Birimidir
2 – Kültür melezi	0.75 Büyük Baş Hayvan Birimidir
3 – Yerli inek	0.50 Büyük Baş Hayvan Birimidir
4 – Dana-düve (kültür ırkı)	0.60 Büyük Baş Hayvan Birimidir
5 – Dana-düve (kültür melezi)	0.45 Büyük Baş Hayvan Birimidir
6 – Dana-düve (yerli)	0.30 Büyük Baş Hayvan Birimidir
7 – Koyun	0.10 Büyük Baş Hayvan Birimidir
8 – Keçi	0.08 Büyük Baş Hayvan Birimidir
9 – Manda (erkek)	0.90 Büyük Baş Hayvan Birimidir
10 – Manda (dişi)	0.75 Büyük Baş Hayvan Birimidir
11 – Öküz	0.60 Büyük Baş Hayvan Birimidir
12 – Kuzu-Oğlak	0.04 Büyük Baş Hayvan Birimidir
13 – Boğa	1.50 Büyük Baş Hayvan Birimidir
14 – At	0.50 Büyük Baş Hayvan Birimidir
15 – Katır	0.40 Büyük Baş Hayvan Birimidir
16 – Eşek	0.30 Büyük Baş Hayvan Birimidir

ile çarpılarak belirlenir.

b) Günlük yedirilecek ot miktarı

Hayvanlara günlük, canlı ağırlığının %2.5'i kuru ot veya %10'u kadar yeşil ot yedirileceği esas alınır.

- c) Mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlak durumu ve sınıfları;
- 1 - Çok iyi; Bitki örtüsünün ağırlık olarak % 76-100'ü kaliteli bitkilerden oluşan mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlakları,
 - 2 - İyi; Bitki örtüsünün ağırlık olarak % 51-75'i kaliteli bitkilerden oluşan mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlakları,
 - 3 - Orta; Bitki örtüsünün ağırlık olarak % 26-51'i kaliteli bitkilerden oluşan mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlakları,
 - 4 - Zayıf; Bitki örtüsünün ağırlık olarak % 0-25'i kaliteli bitkilerden oluşan mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlakları,

ifade eder.

d) (Değişik bent: 25/04/2001 - 24383 S. R.G. Yön./2. md.)(* Mera, yaylak, kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlakların otlatma kapasitelerinin belirlenmesi :

1 – Mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlakların otlatma kapasiteleri İl Müdürlüğünce görevlendirilen en az iki ziraat mühendisi tarafından belirlenir.

2 – Mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlakların otlatma kapasitelerinin belirlenmesinde, Komisyon ve Teknik Ekiplerde görev alan ziraat mühendisleri ile daha önce bu konu ile ilgili olarak Bakanlıkça yapılan eğitimlere katılmış ziraat mühendislerinin görevlendirilmesine öncelik verilir.

3 – Otlatma kapasitesinin belirlenmesi için, Komisyonun ihtiyaç duyması halinde, konu uzmanı veya Bakanlıkça yetiştirilmiş diğer ziraat mühendislerinden faydalanılır.

4 – Otlatma kapasitesini saptamak için uygulanacak objektif ölçme yöntemleri Bakanlıkça hazırlanacak talimatlarla belirlenir.

5 – Tespit, tahdidi ve tahsisi yapılan mera, yaylak ve kışlağın belirli bir otlatma mevsimi içerisinde ne kadar büyük baş hayvan birimini otatabilecek güçte olduğu, otlatma kapasitesini bu konuda görevli kişilerce hazırlanacak olan müşterek bir raporla Komisyona iletilir.

NOT : (*) 25/04/2001 tarih ve 24383 sayılı R.G.de yayımlanan Yönetmeliğin 2. maddesi ile değiştirilen (a) ve (d) bentleri için Tarihçeye bakınız.

TARİHÇE : 1 - 25/04/2001 tarih ve 24383 sayılı R.G.de yayımlanan Yönetmeliğin 2. maddesi ile değiştirilen (a) ve (d) bentleri:

a) Büyük bas hayvan birimi:

- 1 - Bir kültür ırkı süt ineği 1 Büyükbaş Hayvan Birimidir.
- 2 - Kültür melezi 0.75 Büyükbaş Hayvan Birimidir.
- 3 - Yerli inek 0.50 Büyükbaş Hayvan Birimidir.
- 4 - Dana-düve 0.60 Büyükbaş Hayvan Birimidir.
- 5 - Koyun 0.10 Büyükbaş Hayvan Birimidir.
- 6 - Keçi 0.80 Büyükbaş Hayvan Birimidir.
- 7 - Manda (Erkek) 0.90 Büyükbaş Hayvan Birimidir.
- 8 - Manda (İnek) 0.75 Büyükbaş Hayvan Birimidir.
- 9 - Öküz 0.60 Büyükbaş Hayvan Birimidir.
- 10 - Kuzu-Oğlak 0.04 Büyükbaş Hayvan Birimidir.
- 11 - Boğa 1.50 Büyükbaş Hayvan Birimidir.

ile çarpılarak belirlenir.

d) Mera, yaylak, kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlakların otlatma kapasitelerinin belirlenmesi:

1 - Mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlakların otlatma kapasiteleri üç kişilik uzmanlar grubu tarafından belirlenir.

2 - Mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlakların otlatma kapasitelerini belirleyen uzmanlar grubu, Komisyon ve Teknik Ekiplerin ziraat mühendisleri ile Komisyonca görevlendirilen Bakanlıkça yetiştirilmiş diğer ziraat mühendislerinden oluşur.

3 - Uzmanlar grubu, Komisyonunun gerek görmesi halinde konu uzmanı veya Bakanlıkça yetiştirilmiş ziraat mühendisleri ile takviye edilir.

4 - Uzmanlar gurubunun otlatma kapasitesini saptamak için uygulayacağı objektif ölçme yöntemleri Bakanlıkça hazırlanacak talimatlarla belirlenir.

5 - Uzmanlar gurubu; tespiti, tahdidi ve tahsisi yapılan mera, yaylak ve kışlağın belirli bir otlatma mevsimi içerisinde ne kadar büyükbaş hayvan birimini otlatabilecek güçte olduğunu müştereken bir raporla belirtir ve komisyona iletir.

~~~~~  
Mera, yaylak ve kışlakların kiralınması

Madde 7 - Mera, yaylak ve kışlakların kiralınmalarında uyulması gereken esas ve usuller şunlardır:

a) Kadimden beri mera, yaylak ve kışlak olarak kullanılan yerler ile aynı amaçla kullanılmak üzere köy veya belediyelere tahsis ya da terk edilen yerler, Devletin hüküm ve tasarrufunda veya hazinenin mülkiyetinde bulunan arazilerden etüt sonucu mera, yaylak ve kışlak olarak yararlanılabileceği anlaşılan yerler, mera, yaylak ve kışlak olarak kullanılmak amacıyla kamulaştırılacak yerlerden çalışmalar sonucu ihtiyaç fazlası olarak belirlenen mera, yaylak, kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlak alanları, öncelikle;

1 - En yakın köy veya belediyeye, o köy veya belediyede oturan ve hayvancılık yapan çiftçilere veya bu amaçlı kuruluşlara,

2 - Bakanlıkça açılan hayvancılık kurslarına katılarak başarılı olan çiftçiler basta olmak üzere, çiftçilere veya bu amaçla kurulan ortaklıklara veya diğer talep sahiplerine,

3 - Talep olmadığı takdirde, hayvancılık yapan veya hayvancılık işletmesi kurmak amacı ile projeleri kredi kuruluşlarınca onaylanan ziraat mühendisi, veteriner hekim, ziraat teknisyeni ve veteriner sağlık teknisyenlerine,

Bu alanlar ıslah etmek koşulu ile 25 yıla kadar kiralanabilir. Ancak kiralama durumu her 5 yılda bir yeniden değerlendirilir.

b) Komisyon, tapu kayıtlarında mera, yaylak ve kışlak olarak görülen, ancak işgal edilerek vasfi bozulan ve tarla haline getirilen alanlar, Kanun kapsamında tekrar mera alanı olarak tespit edildikten sonra, söz konusu alanı yapay mera tesis etmeleri ve bu alanları ıslah ve hayvancılıkla işgal etmek koşulu ile;

1 - Öncelikle kullananlara, kiralama koşulları uygun değilse, o köy veya belediyede oturan ve hayvancılık yapan çiftçilere veya bu amaçlı kuruluşlara,

2 - Bakanlıkça açılan hayvancılık kurslarına katılarak başarılı olan çiftçiler basta olmak üzere çiftçilere veya bu amaçla kurulan ortaklıklara veya diğer talep sahiplerine,

3 - Talep olmadığı takdirde, hayvancılık yapan veya hayvancılık işletmesi kurmak amacı ile projeleri kredi kuruluşlarınca onaylanan ziraat mühendisi, veteriner hekim, ziraat teknisyeni, veteriner sağlık teknisyenlerine,

25 yıla kadar kiraya verebilir.

c) Mera, yaylak ve kışlakların kiralanmasına ilişkin esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak tip sözleşme esaslarına göre yapılır.

Islah projesi kapsamında yapılacak işlerin yıllara göre dağılımı ve tahmini giderler sözleşmede özel hükümler bölümünde yer alır.

Kiralanan alan, alan üzerinde bulunan bina, koruyucu çit, duvar ve buna benzer tesislerin fiili durumları hazırlanan bir tutanakla kiralayana Komisyonca teslim edilir.

Kira artışları, ot verimleri ve Devlet İstatistik Enstitüsünün Tarım Sektörü için belirlediği yıllık toptan eşya artış oranının üçte ikisi esas alınarak Komisyonca her yıl yeniden belirlenir.

d) Kiralama ücreti her yıl en geç otlatma mevsimine başlamadan peşin olarak fon hesabına yatırılır. Ancak ıslah faaliyetlerinde bulunanlardan, yaptıkları masraflar çıktıktan sonra kalan miktar tahsil edilerek fon hesabına yatırılır. Yaptıkları masrafların miktarı aynı yılın kiralama ücretini geçtiği takdirde, kiralama ücretinin yapılan masrafları karşılama süresine kadar kira ücreti tahsil edilmez.

e) Bu alanları kiralayanlar, Komisyonlarca belirlenen ıslah, amenajman planları ve otlatma planlarına uymakla yükümlüdürler. Komisyonlar, yükümlülüklerine uymayanlar hakkında Kanunun ilgili maddelerini uygulamakla görevli ve yükümlüdürler.

Köy veya belediyede oturarak mera, yaylak ve kışlaklardan otlatma hakkına sahip olan çiftçiler veya çiftçi aileleri bu hakkını başka birine devredemez. Ancak Komisyon bu hakları, başka bir çiftçi ailesi veya çiftçilere bedeli karşılığı devredebilir.

Kiracı tarafından kira bedelinin yapılan ihtara rağmen süresinde ödenmemesi ya da sözleşmede belirtilen diğer hususlara uyulmaması halinde, sözleşme tek taraflı olarak iptal edilir ve kiracı tarafından kiralanan alanlara ve teslim tutanağı ile teslim edilen tesislere zarar verilmiş ise kiracıdan bu zarar tahsil edilir. ayrıca 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75 inci maddesi uyarınca Komisyonun talebi üzerine bulunduğu yer mülki amirince taşınmaz mal engel on beş gün içinde tahliye ettirilerek Komisyona teslim edilir.

Kiracı tarafından kira bedelinin yapılan ihtara rağmen süresinde ödenmemesi ya da sözleşmede belirtilen diğer hususlara uyulmaması halinde, sözleşme tek taraflı olarak iptal edilir ve kiracı tarafından kiralanan alanlara ve teslim tutanağı ile teslim eden tesislere zarar verilmiş ise kiracıdan bu zarar tahsil edilir. ayrıca 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75 inci maddesi uyarınca Komisyonun talebi üzerine bulunduğu yer mülki amirince taşınmaz mal engel on beş gün içinde tahliye ettirilerek Komisyona teslim edilir.

kiracı tarafından ödenmeyen kira bedeli, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

## Tahsis Amacının Değiştirilmesi

Madde 8 - a) Mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlakların tahsis amacının değiştirilmesi aşağıdaki şekilde gerçekleştirilir:

1 - Mera, yaylak ve kışlak ile umuma ait çayır ve otlakların tahsis amacı, zaruri olan hallerde, ilgili Bakanlığın, Bakanlığa talebi, Maliye Bakanlığı ve Valiliğin uygun görüsü zerine Bakanlıkça değiştirilebilir.

2 - İlgili Bakanlığın Bakanlığa müracaatlarında, tahsis amacı değiştirilecek alanın haritası veya krokisi, büyüklüğü, amacını belirten belgeler eklenir. Bakanlığa yapılan müracaatlar Valilik görüsüne esas olacak Komisyon raporunun hazırlanması amacıyla ilgili Valiliğe havale edilir.

3 - Valiliğin görüsüne esas olacak rapor Komisyonca hazırlanarak, karar defterine geçirilir ve rapor üyelerce imzalanır. Bakanlığa Valilik görüsü ile birlikte görüşe esas olan ekler de gönderilir.

Valiliğin görüsüne esas olacak Komisyon raporu; Bakanlıkça istenecek veya Komisyonca verilecek diğer bilgiler yanında, bölgedeki hayvan sayısı, hayvanın cinsi, kaba yem kaynakları, kaba yem üretimi, üretilen kaba yemin ihtiyaı karşılama oranı ile tahsis amacının değiştirilmesi halinde kaba yem ihtiyaının nereden karşılanacağı, meranın vasfı, topografyası, toprak yapısı, vejetasyonun yapısı ayrıca yatırım için talep edilen alanın dışında başka uygun alan olup olmadığı gibi bilgileri içerir.

b) Turizm Bakanlığının talebi üzerine, turizm yatırımları için zaruri olan alanların tahsis amacının değiştirilmesi, Valilik ve Maliye Bakanlığının uygun görüsü yanında aşağıdaki şartlara bağlıdır.

1 - Turizm Bakanlığınca talep edilen yerler hakkında ÇED (evresel-Etki Değerlendirme) raporu,

2 - Tahsis amacının değiştirilmesi talep edilen yerin, turizm alanı olarak ilan edildiğine dair belgeler.

c) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının talebi üzerine, 3213 sayılı Maden Kanunu ve 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümlerine göre maden ve petrol arama ile arama sonunda verimliliği kesinlikle saptanan maden ve petrol, n isletme, isletme faaliyeti için zaruri olan alanların tahsis amacı aşağıdaki şekilde değiştirilebilir.

1 - Arama Ruhsatı Alınan Alanlar:

6326 sayılı Petrol Kanunu ve 3213 sayılı Maden Kanunu'na göre arama ruhsatı verilen yerlerin tamamı veya bir kısmının mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlak alanları içerisinde kalması halinde, bu alanlarda arama yapılabilmesi için, ilgili Bakanlık, Bakanlıktan, koordinat değerleri belli 1/25000 ölçekli harita ve arama ruhsatı rneği ile tahsis amacının değiştirilmesini talep eder.

Bu talepler Bakanlıkça Valiliklere intikal ettirilerek, arama, n isletme ve isletme dönemleri için tahsis amacının değiştirilmesi ile ilgili görüş alınır. Komisyon raporu esas alınarak

hazırlanacak Valilik görüşü, Bakanlığa gönderilir. hazırlanan raporda ön işletme ve işletme dönemleri için de görüş belirtilir.

Bakanlık aynı alanlar ve aynı dönemler için Maliye Bakanlığı'nın da görüşünü alır. Bakanlık, Valiliğin ve Maliye Bakanlığı'nın görüşlerini değerlendirerek, talep edilen alanın tamamının veya bir kısmının tahsis amacının değiştirilmesi ile ilgili talep hakkında karar verir. Verilen karar ilgili Bakanlığa iletir.

Arama ruhsatı süresi Petrol Kanunu ile Maden Kanunu'na göre belirlenen süredir. Arama ruhsatı süresi bitiminde, ruhsat sahibi arama yapılan alanları eski vasıf ve kapasitesine getirmekle yükümlüdür.

Arama ruhsat sahibi bir yıl içerisinde söz konusu alanları eski vasıf ve kapasitesine getirmediği takdirde, Komisyon bu görevi yerine getirerek, yapılan tüm masraflarla birlikte, geçen sürede meydana gelen ot kaybının değerini de ruhsat sahibinden tahsil eder.

## 2 - Ön İşletme Ruhsatı Alınan Alanlar:

3213 sayılı Maden Kanunu hükümlerine göre ön işletme Ruhsatı Alınan yerlerin, mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlak alanları içinde kalması halinde İlgili Bakanlık; tasdikli ön işletme projesi, ön işletme Ruhsatı, 1/1000 veya 1/2000 ölçekli koordinatları belli harita ve ÇED (Çevresel Etki Değerlendirme) raporu ile birlikte diğer bilgileri ekleyerek Bakanlıktan talep edilen alanların tamamının veya bir kısmının tahsis amacının değiştirilmesini talep eder.

Bakanlık, Maliye Bakanlığı ile Valilikten Alınan görüşleri değerlendirerek, talep edilen alanın tamamının veya bir kısmının tahsis amacının değiştirilmesi hakkında karar verir. Verilen karar bir rapor halinde ilgili Bakanlığa bildirilir.

Ön işletme süresi 3213 sayılı Kanun ile öngörülen süre ile sınırlıdır.

## 3 - İşletme Ruhsatı Alınan Alanlar:

6326 sayılı Petrol Kanunu ve 3213 sayılı Maden Kanunu hükümlerine göre işletme Ruhsatı Alınan yerlerin, mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlak alanlar içinde kalması halinde ilgili Bakanlık; tasdikli işletme projesi, işletme Ruhsatı, işletme alanlarını gösterir 1/1000 veya 1/2000 ölçekli imalat haritaları, ÇED (Çevresel Etki Değerlendirme) raporu ile birlikte diğer bilgileri ekleyerek, Bakanlıktan söz konusu alanın tamamının veya bir kısmının tahsis amacının değiştirilmesini talep eder.

Bakanlık, Maliye Bakanlığı ile Valilikten Alınan görüşleri değerlendirerek, talep edilen alanın tamamının veya bir kısmının tahsis amacının değiştirilmesi hakkında karar verir. Verilen karar bir rapor halinde ilgili Bakanlığa bildirilir.

İşletme süresi 6326 ve 3213 sayılı Kanunda öngörülen süre ile sınırlıdır.

Ön işletme veya işletme süresi bitiminde ruhsat sahibi, Çalışma yapılan alanlar ile zarar verdiği alanlar eski vasıf ve kapasitesine getirmekle yükümlüdür.

Ön işletme ve işletme Ruhsatı sahibi üç yıl içerisinde söz konusu alanları eski vasıf ve kapasitesine getirmediği takdirde, Komisyon bu görevi yerine getirerek, yapılan tüm masraflarla birlikte, geçen sürede meydana gelen ot kaybı değerini de tahsil eder.

4 - Tahsis amacı değiştirilen alanların kiralanması:

Tahsis amacı değiştirilen alanlara ait arama, ön işletme ve işletme Ruhsatı sahipleri ile Yönetmeliğin 7nci maddesinde belirtilen usul ve esaslar dahilinde sözleşme yapılır.

Arama, ön işletme ve işletme Ruhsatı sahipleri, yapılacak zararlar ve alanı eski konumuna getirmek için Komisyonca belirlenecek teminatı yatırmak ve Bakanlıkça hazırlanacak sözleşmeyi imzalamakla yükümlüdür.

Ruhsat sahipleri Komisyonca tespit edilen ücret ve öngörülen teminatları yatırmadan çalışmalara başlayamazlar. Tespit edilen ücretler ruhsat sahibi tarafından Mera Fonu hesabına yatırılarak dekont Mera Komisyonuna ibraz edilir.

Ruhsat sahibi, ruhsatta belirtilen süre sonunda Komisyona bilgi vermekle yükümlüdür. Ruhsatın yenilenmesi talebinde aynı işlemler uygulanır.

Ruhsat sahibi, ruhsat aldığı yeri, Bakanlığın bilgisi olmadan başka birine devredemez. Devrettiği zaman söz konusu alan özel sicile kaydedilmiş sayılır. Ancak devir alan kişi ve kurumlar noterde düzenlenecek taahhütname ve teminatlarını yatırmaları halinde devir alabilirler. Devir alan kişi ve kuruluşlar için ruhsat süresi aynı kalır.

Ruhsat sahibi, Komisyona belirttiği süre içinde ise başlamak zorundadır. Aksi takdirde geçen süre ruhsat süresinden sayılır.

Tahsis amacının değiştirilmesi süresinin sona ermesi; arama, ön işletme ve işletme ruhsatının iptali ve 1 ay içerisinde yenilenmemesi, sözleşme süresinin dolması, hak sahibinin vazgeçmesi veya hak sahibinin taahhütname, yönetmelik ve kanun hükümlerine uymadığının tespiti halinde Valiliğin uygun görüşü ile Bakanlıkça gerçekleştirilir.

Ön işletme ve işletme döneminde tahsis amacı değiştirilmesi istenilen yerin sınırlarında değişiklik olursa yeniden Valilik ve Maliye Bakanlığından görüş alınır.

Ruhsat sahibi, arama Ruhsatı süresince ruhsat aldığı alan içinde kalıcı yapı yapamaz, işletme ve ön işletme Ruhsatı alan ruhsat sahibi ancak yapılacak isin gereği olan, geçici tesis yapılarını Komisyonun uygun görüşü doğrultusunda Valilikten izin almak suretiyle yapabilir.

5 - (Mülga alt bent: 25/04/2001 - 24383 S. R.G. Yön./3. md.)(\* )

d) (Ek bent: 25/04/2001 - 24383 S. R.G. Yön./3.. md.) Kanunun 14 üncü maddesinin (c) bendi hükmü gereği, taşocağı açmak v.b. şekilde geri kazanılması mümkün olabilecek yatırımlar için yapılan tahsis amacı değişikliği taleplerinde, Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen hususlar göz önüne alınarak kira sözleşmesi yapılır.

e) (Ek bent: 25/04/2001 - 24383 S. R.G. Yön./3.. md.) Tahsil Edilecek Bedeller :

Kanunun 14 üncü maddesine göre tahsis amacı değişikliği uygun görülen alanlar için, 20 yıllık gelir esas alınarak, Komisyonca tespit edilecek ücret peşin olarak, ilgili kişi ve kuruluşlar tarafından Mera Fonu hesabına yatırılır ve daha sonra hazine adına tescil edilir.

Yapılacak işlemler sırasındaki her türlü giderler müracaat sahiplerince karşılanır.

Bu giderler şunlardır.

1) Arazide inceleme yapacak Komisyon ve Komisyonun görevlendireceği teknik ekip veya inceleme ekip üyelerinin 6245 sayılı Kanun gereği müstahak oldukları her türlü yol gideri ve gündelikleri,

2) Resmi araç kullanılması durumunda aracın akaryakıt ve amortismanı, Komisyonca belirlenecek olan giderler ile bu çalışmalara katılacak muhtar, ihtiyar heyeti üyeleri, bilirkişiler, işçi ücretleri ve buna benzer diğer giderler.

~~~~~  
NOT : (*) 25/04/2001 tarih ve 24383 sayılı R.G.de yayımlanan Yönetmeliğin 3. maddesi ile yürürlükten kaldırılan alt bent için Tarihçeye bakınız.
~~~~~

~~~~~  
TARİHÇE : 1 - 25/04/2001 tarih ve 24383 sayılı R.G.de yayımlanan Yönetmeliğin 3. maddesi ile yürürlükten kaldırılan alt bent:

5 - Tahsil edilecek bedeller:

Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d) alt bentleri kapsamında tahsis amacı değiştirilen alanlar için, 20 yıllık gelir esas alınarak Komisyonca tespit edilecek ücret, tahsis amacının değiştirilmesinden sonra peşin olarak ruhsat sahibinden tahsil edilir.

yapılacak işlemler sırasındaki her türlü giderler müracaat sahiplerince karşılanır.

Bu giderler şunlardır:

a) Arazide inceleme yapacak Komisyon ve Teknik Ekip Üyelerinin 6245 sayılı Kanun gereği müstahak oldukları her türlü yol gideri ve gündelikleri,

b) Resmi araç kullanılması durumunda aracın akaryakıt ve amortismanı, Komisyonca belirlenecek olan giderleri ile bu çalışmalara katılacak muhtar, ihtiyar heyeti üyeleri, bilirkişiler, işçi ücretleri ve buna benzer diğer giderler.

~~~~~  
Sınırların İsletilmesi

Madde 9 - Tespit, tahdit ve tahsis edilen mera, yaylak ve kışlakların çevrelerine teknik esaslara uygun olarak, değiştirilmeyecek bir şekilde belirlenecek sınır işaretleri konulur. Bu sınır işaretlerinin yeri 1/5000 ölçekli haritalarda gösterilir.

Mera Araştırma Bölümlerinin Kurulması

Madde 10 - Mera, yaylak ve kışlakların bakım, ıslah, koruma, kontrol ve uygun kullanımını sağlamak için araştırma, planlama, ıslah projeleri, otlatma zamanı, kullanma sistemi, koruma ve kontrol tedbirlerini tespit etmek ve yem bitkileri tarımı ile diğer yem kaynaklarını geliştirmek üzere; Üniversitelerde, Bakanlıkça uygun görülen yerlerde veya mevcut zirai araştırma enstitüleri bünyelerinde mera araştırma bölümleri kurulur ve mevcut bulunanlar yukarıdaki amaçlara hizmet edebilecek şekilde yeniden düzenlenebilir.

Mera Yönetim Birliklerinin Kuruluş, Çalışma Usul ve Esasları

Madde 11 - (Değişik fıkra: 25/04/2001 - 24383 S. R.G. Yön./4. md.)(* Mera Yönetim Birlikleri köy veya belediyede oturan hayvancılıkla uğraşan çiftçiler arasından, mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlakların tespit, tahdit ve tahsis işlemleri tamamlandıktan sonra, seçimle belirlenen beş asil ve beş yedek üyeden oluşur. Ayrıca, köylerde muhtar, ziraat odası temsilcisi, belediyelerde çiftçi mallarını koruma başkanları ve ziraat odası başkanları, köy veya belediyede bulunan tarımsal ve çevre ile ilgili sivil toplum örgütü temsilcilerinden en fazla üyeye sahip ilk ikisinin göstereceği iki üye Mera Yönetim Birlikleri'nin doğal üyesidir. Üç yılda bir yapılacak olan genel kurul ile asil ve yedek üyeler yeniden belirlenir. Seçilen beş asil üye ile doğal üyeler kendi aralarında başkanlarını seçer. Oyların eşit olması halinde başkan kura ile belirlenir. Mazeretsiz olarak üst üste iki kez toplantıya katılmayan seçilmiş üyelerin üyelikleri düşer. Boşalan üyenin yerine, seçimle gelen ilk sıradaki yedek üye görev yapar. Ekonomik arazi büyüklüğü mevcut olmayan mera, yaylak, kışlak ve umuma ait otlak ve çayır alanları için Mera Yönetim Birlikleri kurulması zorunlu değildir.

Mera Yönetim Birlikleri her ay sonu çoğunlukla toplanır, yapılan çalışmaları değerlendirir. İhtiyaç duyulduğu zamanlarda üç üyenin talebi veya başkanın çağrısı ile Mera Yönetim Birlikleri olağanüstü toplanabilir. Mera Yönetim Birlikleri salt çoğunlukla toplanır ve katılımların salt çoğunluğu ile karar alır.

Alınan kararlar, karar defterine islenir ve üyelerce imzalanır.

NOT : (*) 25/04/2001 tarih ve 24383 sayılı R.G.de yayımlanan Yönetmeliğin 4. maddesi ile değiştirilen fıkra için Tarihçeye bakınız.

TARİHÇE : 1 - 25/04/2001 tarih ve 24383 sayılı R.G.de yayımlanan Yönetmeliğin 4. maddesi ile değiştirilen fıkra metni:

Mera Yönetim Birlikleri köy ve belediyede oturan ve hayvancılıkla uğraşan çiftçiler arasından her yıl Ocak ayında seçimle belirlenen beş asil, beş yedek üyeden oluşur. ayrıca, köylerde muhtar, ziraat odası temsilcisi, belediyelerde çiftçi malları koruma başkanları ve ziraat odası başkanları, köy veya belediyede bulunan tarımsal ve çevre ile ilgili sivil toplum örgütü temsilcilerinden en fazla üyeye sahip ilk ikisinin üyesi, Mera Yönetim Birliklerinin doğal üyesidir. Seçilen beş üye ile doğal üyeler kendi aralarında başkanını seçer. Mazeretsiz olarak üst üste iki kez toplantıya katılmayan seçilmiş üyelerin üyelikleri düşer. Boşalan üyenin yerine, seçimle gelen ilk sıradaki yedek üye görev yapar.

Mera Yönetim Birliklerinin Görevleri

Madde 12 - Mera Yönetim Birliklerinin görevleri aşağıda gösterilmiştir.

a) Mera Yönetim Birlikleri, Komisyon tarafından saptanan otlatma mevsiminin başlamasından en az on beş gün önce toplanır. Komisyonca belirlenen otlatma planlarının uygulanması ve verilen diğer görevleri görüşerek gerekli kararları alır ve bu kararları alışılmış araçlarla, yazılı ve sözlü olarak ilgililere duyurulur.

b) çayır, mera, yaylak ve kışlaklar için Komisyonca yapılan otlatma planlarının en iyi şekilde uygulanmasını sağlar.

c) çayır, mera, yaylak ve kışlakların bakım, ıslah çalışmalarını organize eder, bu alanların otlatma planlarına uygun otlatılmalarını kontrol eder.

d) çayır, mera, yaylak ve kışlaklardan elde edilecek ihtiyaç fazlası ürünlerin satılmasını, gelirlerinin köy sandığına veya belediye bütçesinde ayrı bir hesaba yatırılmasını sağlar.

e) Otlatma hakkında doğan gelirlerin yani otlatma ücretlerinin toplanması, köy sandığına veya belediye bütçesine ayrı bir hesaba yatırılmasını ve bunların mevzuata uygun olarak harcanmasını sağlar. Komisyonca belirlenecek aynı ve nakdi katkıların toplanarak mera ıslah ve geliştirme işlerinde kullanımını gerçekleştirir.

f) Köy veya belediyeye tahsis edilen mera, yaylak ve kışlakların bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde belirtilen işaretlenmiş sınırların korunması, tecavüzlerin önlenmesi, bu tecavüzlerin ilgililere bildirilmesi ile yükümlüdür.

g) Mera, yaylak ve kışlakların, sınırlarının muhafazası, korunması, tecavüzlerin önlenmesi, ve benzeri hizmetler için görevlendirilen korucuları denetler.

h) Komisyonlarca Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine göre verilen görevlerin yerine getirilmesini sağlar.

Göçlerin Mera Yaylak ve Kışlaklardan Yararlanma Usul ve Esasları

Madde 13 - Göçlerin mera, yaylak ve kışlaklardan yararlanmalarının Esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) Göçerler, otlatma mevsiminin başlamasından en az bir ay önce, otlatacakları hayvan sayısı, cinsi ile otlatmak istedikleri yeri bildiren bilgi, belgeler ve nüfus kaydı belgesiyle birlikte, kiralamak istedikleri yerin Valiliğine başvururlar.

b) Komisyon; talepleri alarak en fazla on beş gün içinde kararını verir ve ilgiliye bildirir. Aynı il nüfusuna kayıtlı göçerlerin taleplerinde belirtilen ihtiyaçlar karşılandıktan sonra, başka il nüfusuna kayıtlı göçerlerin talepleri değerlendirilir. Kiralanacak yer için aynı il nüfusuna kayıtlı göçerlerden birden fazla talep olması halinde Komisyon, önceliği en fazla fiyat verene, şartları uygun olması koşulu ile, otlatma izni verir.

c) Göçerler, kendilerine tahsis edilen alanlarda Komisyonca belirlenen otlatma planına uymakla yükümlüdürler.

d) (Değişik bent: 25/04/2001 - 24383 S. R.G. Yön./5. md.)(* Otlatma bedellerinin % 25'i köy sandığına gelir olarak kaydedilir. Kalan kısmın yarısı, otlatma izni verildiğini belirten sözleşmenin yapılması sırasında, diğer yarısı ise en geç iki ay içerisinde Mera Fonuna yatırılır. Otlatma bedelinden Köy Sandığına gelir olarak kaydedilen para mera ıslah ve geliştirme işleri haricinde kullanılamaz.

e) Göçerler kendi aralarında birlik, kooperatif veya ortaklık şeklinde örgütlenmiş ise, kiralama talebi yönetim kurullarınca yapılır. sözleşme yine aynı yönetim kurullarınca gerçekleştirilir. Ancak yönetim kurulları, bu konuda yetkili olduklarını belirtir belgeleri Komisyona sunmakla yükümlüdürler.

f) Göçerler tarafından kira bedelinin yapılan ihtira rağmen süresinde ödenmemesi ya da sözleşmede belirtilen diğer hususlara uyulmaması halinde, sözleşme tek taraflı olarak iptal edilir ve kiralanılan alanlara ve teslim tutanağı ile teslim edilen tesislere zarar verilmiş ise, bu zarar kiralayıcılardan tahsil edilir. ayrıca 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi uyarınca Komisyonun talebi üzerine bulunduğu yer mülki amirince taşınmaz mal engel on beş gün içinde tahliye ettirilerek Komisyona teslim edilir.

kiracı tarafından ödenmeyen kira bedeli 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

NOT : (*) 25/04/2001 tarih ve 24383 sayılı R.G.de yayımlanan Yönetmeliğin 5. maddesi ile değiştirilen bent için Tarihçeye bakınız.

TARİHÇE : 1 - 25/04/2001 tarih ve 24383 sayılı R.G.de yayımlanan Yönetmeliğin 5. maddesi ile değiştirilen bent metni:

d) Otlatma bedellerinin yarısı, otlatma izni verildiğini belirten sözleşmenin yapılması sırasında, diğer yarısı ise en geç iki ay içerisinde Mera Fonuna yatırılır.

AŞIRI OTLATMANIN ÖNLENMESİ

Madde 14 - Mera, yaylak ve kışlağa, Komisyonca tahsis kararında belirtilen miktardan fazla hayvan sokulamaz. Köy ve belediyede bu miktardan fazla hayvan varsa, bu hayvanların yem ihtiyacı hayvan sahiplerince karşılanır, ayrıca Bakanlıkça, çiftçi katılımları temin edilerek, Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projeleri hazırlanarak kaba yem üretimi teşvik edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM : Çeşitli ve Son Hükümler

Devlet İhale Kanununun Uygulanacağı Haller

Madde 15 - Bu yönetmelik hükümlerine göre yapılacak, her türlü alım satım, kiralama, hizmet, mülkiyetin gayri ayni hak tesis ve taşıma işleri ile ihaleler 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre gerçekleştirilir.

Talimat hazırlanması

Madde 16 - Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak, kolaylaştırmak, tamamlamak ya da açıklamak maksadıyla talimat çıkarmaya yetkilidir.

Yürürlük

Madde 17 - Sayıştay ve Maliye Bakanlığının görüşleri alınarak hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 18 - Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.